

6. seiklus „Jumala kangelased“ Pühapäevakoolitund 30/100

Rutt

Rutt 2:1–12

„Rutt“ on kuuenda seikluse „Jumala kangelased“ viies piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha Rutt 1:16: „Kuid Rutt vastas: „Ära käi mulle peale, et ma sind maha jätaksin ja pöörduksin tagasi su juurest, sest kuhu sina lähed, sinna lähen ka mina, ja kuhu sina jääd, sinna jään minagi! Sinu rahvas on minu rahvas ja sinu Jumal on minu Jumal.”“
2. Mida see kirjakohat ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetisel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos? Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 37 paremal servas asuv ajajoon.
2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas kuuenda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänapäeval kuuenda seikluse viie loo hulgas?
3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakohat sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeest? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänapäevasele piibliloole.

- Tunned sa kedagi, kes on mõne suure teoga hakkama saanud?
- Oled sa ise midagi suurt teinud?
- Kõigil on erinevad elud Jumalas. Milline on kõige suurem asi, mida Jumal sinu elus on teinud? Küsi sedasama veel mõnelt teiselt inimeselt.

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: näidata, kuidas me vajame teisi

Abivahendid: täispuhutud õhupallid

1. Jaga lapsed paarideks ja anna igale paarile õhupall. Lase neil panna õhupall teineteise vahele umbes rinnakõrgusele. Õhupalli ei tohi hoida kätega. Nüüd tuleb koos joosta nii, et õhupall maha ei kukuks. Võite teha ka väikese võidujooku!
2. Küsi lastelt, kas nad oleksid saanud õhupalli üksi ilma käte abita hoida. Ütle lastele, et samamoodi nagu vajasime õhupalli hoidmisel kellegi abi, vajame elus ka muudes asjades teiste inimeste abi. Ja Jumal annab meile inimesed, kes meid aitavad. Kutsu lapsi üles tähele panema, kes aitab keda tänases piibliloos.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus”

1. Tausta loomine

Jutujärg ...

Rutt elas kohtumõistjate ajal. Ta ei olnud pärit Iisraelist, vaid naaberriigist Moabist. Tema mees oli iisraellane, kes oli põgenenud oma ema, isa ja vennaga Moabi, sest maal oli kohutav nälg. Moabis jäid aga kõik selle pere mehed haigeks ning surid. Ruti ämm Noomi tahtis tagasi Iisraeli minna. Ta pakkus oma miniatele võimalust jääda nende perekondade juurde, aga Rutt keeldus; ta oli veendunud, et Noomi Jumal oli ainuõige ja ta tahtis toetada Noomit tema vanadusepõlves.

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja Rutt 2:1–12.

Loe selle kirjakoha tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblitest.

3. Mis edasi sai ...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Boas hoolitses Ruti eest, sest too oli Noomile ustav olnud. Tuli välja, et Boas oli Noomi mehe sugulane ja tal oli õigus Rutiga abielluda. Boas tegigi seda ning neile sündis poeg Oobed. Kui Oobed suureks sai, abiellus temagi ning neile sündis poeg Iisai. Iisai ei olnud nii kuulus kui tema noorim poeg Taavet, kellest sai Iisraeli kõige tähtsam kuningas. Uues Testamendis on kirjas, et Jeesus oli Taaveti järeltulija – seega on Rutt üks Jeesuse esiemadest!

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Rutt“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 42. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 39 ja 40 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Rutt“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 42. leheküljel.

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Lesed

Kui kellegi abikaasa oleks surnud ja ta oleks lesk või kellegi vanemad oleks surnud ja ta oleks orb, siis poleks enam kedagi, kes tema eest hoolitseks või teda kaitseks. Siis peaks teised pereliikmed tema eest hoolitsema. Kuigi Boas ei olnud Noomi lähim sugulane, otsustas ta siiski tema ja Ruti enda hoole alla võtta.

Noppima

Jumal andis oma rahvale vaeste aitamiseks seadused. Lõikuse ajal ei tohtinud põllu nurkadest vilja lõigata, ning kui midagi maha kukkus, siis see tuli jätta vaestele üles võtmiseks või noppimiseks.

Oder

Odralõikus oli aasta esimene lõikus ja see toimus kevadel. Odra lõigati terava kõvera noaga, millel oli puust käepide; seejärel seoti vili vihkudesse.

Sandaal

Tol ajal oli sandaali andmine kaubatehingu sõlmimise märgiks. See, kes müüs, võttis jalast sandaali ning andis sellele, kes ostis. See oli märgiks, et müüdav ese ei kuulunud nüüd enam talle. Boase tegudest võid lugeda Ruti raamatu 4. peatükist.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks, jalajäljekujulised paberid salmi sõnadega

1. „Kuid Rutt vastas: „Ära käi mulle peale, et ma sind maha jätaksin ja pöörduksin tagasi su juurest, sest kuhu sina lähed, sinna lähen ka mina, ja kuhu sina jääd, sinna jään minagi! Sinu rahvas on minu rahvas ja sinu Jumal on minu Jumal.”” Rutt 1:16

Kirjuta selle salmi iga sõna elusuuruses jalajäljekujulise paberi peale. Tee nendest jalajälgedest põrandale rada.

2. Lase lastel mööda seda rada käia, nii et nad samal ajal loevad jalajälgedelt salmi sõnu. Kui rada on läbitud, pööra üks jalajälg ümber.

3. Lase lastel uuesti rada läbida, nii et ütlevad ümberpööratud sõna peast.

4. Jätkake samamoodi, kuni kõik jalajäljed on ümber pööratud.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

3. Teiste küsimused

Kes on 11-aastane ja elab Põhja Walesis. Ta luges seda piiblilugu koos pühapäevakooli abilise Jennyga. Kes küsis: „Kas Noomi leidis endale mehe? Miks oli tol ajal nii oluline perekonnanime edasi kanda?”

Küsi lastelt: „Kuidas vastaksite Kesi küsimusele?”

4. Teiste vastused

Kesi küsimusele vastas ka pühapäevakooli abiline Jenny: „Piibel ei räägi sellest, mis Noomist edasi sai. Rutt abiellus rikka farmeri Boasega ning tolleaegse tava kohaselt võis Noomi nendega koos elada ja tema eest hoolitseti hästi. Mõnel pool maailmas elavad vanaemad koos abiellunud lastega ning hoiavad lapselapsi sel ajal, kui vanemad tööl on. Olen näinud palju selliseid perekondi Hiinas. Vanaemadele ei tule pähegi endale uut abikaasat otsida; nad on õnnelikud oma perekonnas ja tahavad sel viisil elada elu lõpuni. Neid toidetakse ja riietatakse, neil on mugav kodu ning perekond hoolitseb nende eest, kui nad peaksid haigeks või lihtsalt väga vanaks jääma.“

„Mis puutub perekonnanimesse, siis tol ajal pidasid inimesed seda väga oluliseks. Tean mõnda inimest, kes on abielludes jätnud endale kaks perekonnanime, et nende perekond võiks mõlema üle uhke olla. Selle loo teeb imeliseks see, et Ruti ja Boase järeltulijaks on üks eriline isik – Jeesus.“

Kes mõtles: „Õnne leidmiseks ei ole inimene kunagi liiga vana. Võib olla Noomi siiski leidis endale kellegi.“

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Kesi küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järele

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

1. See on suurepärane lugu sellest, kuidas Jumal meid varustab. Rutt kandis Noomi eest hoolt, nii nagu tema suutis; Boas tegi, mida tema sai teha nende mõlema jaoks. Jumal varustab nii rikkalikult! Mida see räägib meile Jumala loomusest? Ruti lugu näitab, et Jumal on meie elust huvitatud, Ta osaleb meie elus ning Ta tahab, et meie oleksime osa Tema plaanist meie kogukonna, riigi ja maailma jaoks!
2. Mõelge koos inimestele, keda Jumal on teiste heaks kasutanud. Selleks inimeseks võib olla mõni misjonipartner või keegi sinu kirikust või koolist, kes on teisi aidanud. Püüa uurida ja mõista, mida nad teevad ja miks nad seda teevad. Mõelge, kas ka need inimesed on kogenud Jumala varustamist mingil kombel. Ja kuidas võib Jumal nende töö läbi oma plaane teostada.
3. Mõtle, kuidas sina võiksid kedagi aidata sellel nädalal. Palu, et Jumal juhiks ja aitaks sind selles.

Loovtegevus

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: A4-suurusel värvilised kartongid, teemandi kujud, südamekujulised kleepsud või joonistused, suuremad ruudukujulised tükid sädelevat paberit või lainepaberit, väiksemad ruudukujulised tükid tekstuurpaberit või mustri- ja valge liim, kahepoolne teip, käsitöövahu tükid, sädelev liim või sädelev puru, paberilehed heade soovidega

1. Aita lastel meisterdada kaardid, mida nad saaksid anda inimestele, keda nad armastavad. Anna igaihele teemandi kuju. Ütle, et nad kaunistaksid selle südamekujulise kleepsuga (või joonista sinna südame), pange sinna peale liimi ja puistake selle peale sädelevat puru või kasutage sädelevat liimi. Raputage ülejäänud puru teemanti peale maha.
2. Pange teemant kuivama. Lase lastel valida värviline A4 kartong, voltige see kokku. Igaüks valib endale veel lisaks ühe suurema ruudu sädelevat paberit või lainepaberit ning väiksema ruudu tekstuurpaberit või mustri- paberit.
3. Kinnitage suurem ruut kokkuvolditud kaardile (kasutage kahepoolset teipi, kui kinnitate lainepaberit). Selle peale kinnitage väiksem ruut. Vestelge sellest, kui palju Rutt armastas Noomit ja soovis teha teda õnnelikuks. Seleta lastele, et kauneid kaarte tehes väljendavad nad oma armastust nende inimeste vastu, kes need kaardid saavad. Anna lastele võimalus rääkida nendest inimestest, kellele nad soovivad kaardid kinkida.
4. Aita lastel kinnitada teemant ruutude peale. Kasutage selleks käsitöövahtu, et tekiks ruumiline efekt.
5. Anna lastele lehekused, kuhu on trükitud head soovid ja kus on piisavalt ruumi nime kirjutamiseks. Kleepige iga kaardi sisse selline leht.
6. Imetle iga lapse tehtud kaarti. Ütle lastele, kuidas inimesed, kellele nad need kaardid annavad, tunnevad erilist rõõmu nende suurest tööst kaartide tegemisel ja armastusest, mida nad sellega väljendavad, nagu Noomi oli rõõmus selle kõige üle, mida Rutt tema aitamiseks tegi.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

Täna Jumalat iga inimese eest, keda armastad ja kes sind armastavad.

Kuuenda seikluse kokkuvõttev palveaeg

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

1. Tee kokkuvõtte kuuendast seiklusest, küsides lastelt, kas neil on lemmikkangelane. Küsi, missugused erilised võimed neil on. Nimeta Jumala kangelased, kellega olete selles seikluses kohtunud: Deboora, Gideon, Simson, Rutt.
2. Arutlege, kas neil olid mingid erilised võimed, ja kui olid, siis kuidas nad kasutasid neid võimeid Jumala teenimiseks. Vestluse käigus aita lastel mõista, et kõigil neil „kangelastel” oli midagi ühist: nad usaldasid, et Jumal aitab neid, nii et nad olid valmis Tema eest välja astuma nendel aegadel, kui teised olid Temale selja pööranud.
3. Julgusta lapsi mõtlema, milliseid erilisi võimeid nad vajaksid, et saaksid olla Jumala kangelased. Kas neil oleks vaja olla tark ja julge nagu Deboora? Või tugev nagu Simson? Või lahke ja ustav nagu Rutt? Lase lastel joonistada autoportree kangelase kostüümis pealkirjaga „Ma olen Jumala kangelane!”.
4. Võta ka ise aega, et mõelda selle peale, kui kaugel on iga laps oma usuteel. See võiks olla ehk ka õige hetk, et rääkida lastele Pühast Vaimust ja kuidas Jumal annab oma sõpradele vae, mida nad vajavad selleks, et Temale kuulekalt elada. Kui tunned, et on sobiv hetk, palveta lapse või laste eest, et nad oleksid täidetud Püha Vaimuga, nii et nad suudaksid seista Jumala eest tänapäevases maailmas, kus nii paljud inimesed on Jumalast ära pöördunud.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed või tagasisidelehed veebilehelt

www.suurpiibliseiklus.com.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.